

Naturintegreret socialt arbejde

Hasselstaven

Formål:

- At blive opmærksom på områder, hvor det er godt at få hjælp, og hvor den unge har brug for beskyttelse og omsorg.
- At lykkes med at indgå i samarbejde og fællesskaber.

Forfatter:

Poul Hjulmann Seidler, NaturligIndsigt og specialkonsulent i Natur til et godt liv – Laboratoriet.

Teori

Narrativ teori. Hvor eksternalisering og navngivning af staven får en særlig betydning. Evt. brug af bevidning.

Progression

Øvelsen lægger op til naturlig videreførelse og brug af staven på senere sessioner. Måden at spørge ind til de unge på og involvering af de unge i samtaler, kan med fordel trænes, bl.a. en træning af de unges egen involvering til mere sammenhængende fortællinger, der inddrager den unges netværk.

Transfer

I denne metode er det, at bringe staven med ud i den unges netværk som et fælles "tredje", til at sætte ord på vigtige ting i den unges liv, en særlig mulighed.

Tilpas metoden til disse muligheder og få om muligt andre i den unges netværk, som forældre eller venner, til at styrke det, de hører og ser hos den unge og den unges fortælling.

Gennem de mange øvelser og samtaler, er der opstået flere situationer, hvor den unge viser sider af sig selv og handlinger, hvor noget særligt lykkes godt. Kender du til bevidningens fire trin, kan du med fordel arbejde med dem og bringe bevidningen i spil til sidst eller som en sms sendt til den enkelte unge, den unges netværk eller til senere oplæsning, når I mødes igen.

Natur

Der arbejdes med dybere kendskab til hasselbusken og en forståelse af dens betydning, som en motivation for mange af metodens øvelser.

Variationsmuligheder

- Der er i fremgangsmetoden beskrevet flere mindre øvelser. Brug hvad der egner sig bedst til dig og de unges muligheder og behov.
- Er der ikke mulighed for at arbejde med hassel, så tilpas øvelsen til andre arter som ask og elm, der også har stærke grene egnet til formålet. Eller lav øvelsen lidt om og arbejd med en mindre stav, der er god at snitte i, som pil, der vokser mange steder.

Tidsforbrug

4 timer.

Deltagerantal

4-16 deltagere
(Ved terapeutisk brug 4-6 deltagere pr. terapeut. Ved socialpædagogisk arbejde op til 16 deltagere).

Udstyr

- God praktisk beklædning
- Kniv
- Grensav
- Hasselbuske/træer, der må saves grene fra.

Tryghed og sikkerhed

Der arbejdes med kniv og sav. Vurder hvorvidt der skal træffes foranstaltninger og instruktioner til de unge i brug af disse redskaber.

Forberedelse

Primært at finde et hasselhegn og have styr på udstyr og sikkerhed.

Få inspiration fra dette link: <https://www.skoven-i-skolen.dk/content/hassel-corylus-avellana#fakta>. Fremhæv især haslens nyttige egenskaber for mennesket gennem tiden.

Sværhedsgrad:

Fysisk: ●●●●○

Socialt: ●●●●○

Kognitivt: ●●●●○

Krav til omgivelserne

Et hasselkrat eller hegn, hvor det er tilladt at save grene til hver ung. Omgivelser med variation og gerne kuperet terræn.

Naturintegreret socialt arbejde

Hasselstaven

Formål:

- At blive opmærksom på områder, hvor det er godt at få hjælp, og hvor den unge har brug for beskyttelse og omsorg.
- At lykkes med at indgå i samarbejde og fællesskaber.

Forfatter:

Poul Hjulmann Seidler, NaturligIndsigt og specialkonsulent i Natur til et godt liv – Laboratoriet.

Fremgangsmåde

- 1 Find et godt sted ved et hasselhegn og fortæl lidt om hassel.
- 2 Del de unge i par. Bed dem nu om med omhu at hjælpe hinanden til at finde og save en god stav på ca. 1,5 meter, som skal gøre god nytte for dem.

I de næste øvelser pkt. 3–9 arbejdes på forskellig måde med at tilegne sig staven. I kan lave dem alle eller vælge iblandt dem. Flere øvelser træner krop, kommunikation og fremmer fællesskabet.
- 3 Stavenes balancepunkt findes. Det er der, hvor staven balancerer vandret på en finger uden at tippe. Punktet markeres med tusch, eller med kniv ved at fjerne en ring af bark på ca. 1 cm.
- 4 I par (evt. nye par) kæmpes kontrolleret og roligt ved at banke staven mod hinanden. De kan selv finde små kamp rutiner eller forudse modpartens træk og afværge dette.
- 5 Test hvor langt du kan kaste med din stav med kastafsæt på balancepunktet.
- 6 Kast mod et mål, gerne efter tur i hele gruppen. Hvem kan ramme?
- 7 Gå en lille tur med staven. Om muligt i kuperet terræn, så staven viser sin værdi som vandrestav.
- 8 Prik Palles øje ud: En middelalderdyst for to deltagere, hvor det gælder om at trække modstanderen baglæns. Man tager opstilling ryg mod ryg med en hasselkæp mellem benene. Ca. en meter fra hver deltager er der opstillet en pind. På et signal, starter dysten, og deltagerne skal trække i kæppen og vælte den opstillede pind. Lykkes det, har man stukket Palle's øje ud. OBS: Det er farligt at slippe stokken, når der trækkes, samt at trække i pludselige ryk.
- 9 Lav en udfordring til hinanden: I mindre grupper udfordres en anden gruppe med en lille opgave, de unge selv finder på, hvor staven indgår.

Som afrunding på aktiviteterne skal deltagerne hver især navngive deres personlige stav. Introducér dette med, at deres stav allerede på flere måder, gennem øvelserne, har fungeret som en hjælper, og at staven skal bruges næste gang I mødes som vandrestav, hvor den er nyttig og hjælpsom (eller andet I vil arbejde med). Fortsæt derefter med følgende øvelser, hvor du kan vælge at skippe 13 og 14.

- 10 Bed de unge om at sidde en stund alene og tænke over, hvordan deres stav kan være et symbol for en god hjælper til dem selv.
- 11 I mødes i grupper af 4–6 personer. Guidet af en fagprofessionel inviteres de unge på skift til at fortælle om staven som deres hjælper. De andre unge lytter. Invitér derefter lytterne til at komme med forslag til et godt navn. Stavens ejer inspireres til et navn, og de øvrige unge folder begreber omkring hjælpefunktionen ud.
- 12 De unge går hver til sit og finder det endelige navn og skriver eller snitter det ind i barken. Hvis det går an at bruge kniv så giv ekstra tid, så de unge kan snitte særlige mønstre i deres stav.
- 13 Fortæl de unge, at de skal tage staven med hjem og medbringe den til næste fælles møde/tur.
- 14 Hvis det vurderes som naturligt og en mulighed, så bed de unge vise staven til deres familie eller en ven og fortæl om stavens navn, og hvordan navnet blev til. Bed den unge spørge ven/familie, hvad de tænker om navnet og staven og fortæl, at du er nysgerrig på at høre, hvad de sagde til næste gang I ses.

Opsamling

Få en dialog omkring dagens aktiviteter med særlig opmærksomhed på:

- Mestring og stolthed af at arbejde med staven.
- Hvordan staven med dens navn og symbol, som hjælper, kan gavne den unge. Særligt at få øje på områder hos den unge, der kan have glæde af beskyttelse og omsorg.
- Hvordan det var at arbejde sammen med andre, og om der var noget, der her var en udfordring eller en glæde.

Gode spørgsmål

Som terapeut giver øvelsen anledning til at arbejde i dybden med flere områder i den unges liv. Som socialpædagogisk medarbejder giver metoden anledning til at hjælpe de unge i flere sammenhænge og kvalificere deres tanker.

- Under hvilke aktiviteter følte du dig udfordret?
- Er der sket noget, du er glad for eller stolt over at have gjort?
- Kan du fortælle mere konkret om, hvad du gjorde, og hvordan du bar dig ad?
- Hvilke evner hos dig selv er du glad for at have brugt i dag?
- Hvad vil du kalde det, du kan her?
- At arbejde med staven som en hjælper, kan du fortælle lidt om, hvad en sådan hjælp vil være godt for?
- I hvilke sammenhænge vil det være særlig godt?
- Kan du få øje på områder, hvor du har brug for bedre omsorg og beskyttelse?
- Når du ser tilbage på hele dagen i dag, kan du så fortælle lidt om, hvad der har været vigtigt for dig at opleve eller være med til?

Rollefordeling

Den fagprofessionelle er styrende og rammesættende til de forskellige øvelser, hvor det er vigtigt med klar instruktion. Samtidig kan den fagprofessionelle med fordel deltage i flere aktiviteter. Er I flere fagprofessionelle, så udnyt dette og nedskriv eller tag billeder af situationer og udsagn I finder nyttige at bruge senere på dagen og evt. til fremtidige sessioner.

Refleksion

Det kan medvirke til stolthed hos den unge at kende til og kunne fortælle om hasselbusken og dens betydning i naturen og ikke mindst for mennesker gennem tiden. Specielt når den unge fremover ser en hassel. Denne viden og fortælling vil fremkalde minder og betydninger, som metoden bidrog til.

Der er åbnet for mange muligheder i denne øvelse omkring valg af aktiviteter mulig-

heder for progression og transfer. Overvej disse og tilpas dem bedst muligt til de muligheder, du ser for jer selv og de unge.

Som fagprofessionel kan du i flere øvelser deltage på lige fod med de unge og derigennem få fælles erfaringer, kæmpe og grine af de samme ting og fremme tryghed og ligeværdighed. Ligesom du bringer dig i en position, hvor du bedre selv kan mærke og forstå de unges tanker og oplevelser.